

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2025

MPUMALANGA

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepeenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	(Op) Saterdag/Saterdag	1
1.1.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy moes sy gemeenskapsdiens daar doen. Wilma het gesê hy kan sy gemeenskapsdiens daar kom doen. Dit was sy straf vir die verkeerde ding wat hy gedoen het/die katjies wat hy doodgemaak/verdrink/vermoor het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.3	<ul style="list-style-type: none"> Die prokureur/Lucky se prokureur/prokureur(<i>verkeerd gespel</i>) (Mevrou) Bekker (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.4	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het begin werk. Lucky het die stalle begin skoonmaak. Lucky het gedoen/gemaak soos Wilma/sy gesê het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.2	C/hy hom nie sal laat voorsê deur ander mense nie.	1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> 'n Toebroodjie/brood(jie) ('n) Brood(jie) met ham en kaas ('n) Brood(jie) met vleis en mosterd (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.4.1	positief te verander	1
1.4.2	oordeel	1
1.5.1	D/Binki het haar littekens weggesteek, want sy was skaam daarvoor.	1
1.5.2	E/Wilma was ongeduldig met Lucky wat gedink het net spoiled brats ry op haar perde.	1
1.5.3	A/Lucky het met Binki gespot.	1
1.5.4	C/Lucky het jammer gevoel vir homself.	1
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Lucky is op die perdeplaas afgelaai. Wilma het vir Lucky vertel hoe die perde ander kinders help. Binki het vir Lucky vertel van hulle huis wat gebrand het. Lucky het "Sabrina" na "Ma" op Binki se foon verander. (Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.) 	1 1 1 1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Dit het Wilma kwaad/vies/ongelukkig gemaak. Kinders praat nie so met grootmense nie. Lucky was daar om sy straf uit te dien/'n werk te doen. Dis nie hoe sy ma hom geleer het nie. Dit is slegte maniere. Dit wys nie respek nie/Lucky het nie respek vir Wilma nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Lucky sou dalk sy gemeenskapsdiens op 'n erger plek (soos 'n hospitaal/lykshuis) moes doen/kon tronk toe gaan. Lucky het gewys dat hy nie weer in die moeilikheid wou beland nie. Lucky het toe begin doen wat hy veronderstel was om te doen. Lucky het besef dat Wilma nie gaan aanhou om sy streke te duld nie. Lucky was bang vir die prokureur/magistraat. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> Wilma besef sy werk met 'n kind. Sy wys dat sy in beheer is van die situasie/nie vir hom skrik nie. Sy verstaan Lucky se situasie/optrede./Sy wys dat sy begrip het vir hom. Sy het aangebied dat hy op die plaas kan kom werk. Sy is die volwassene in die situasie/daal nie af na sy vlak nie. Wilma het uiteindelik goed saam met Lucky gewerk. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Dit wys dat Lucky nie op die perdeplaas wil wees nie/Lucky se frustrasie. Dit wys Lucky se negatiewe houding/dat Lucky kwaad is/ongelukkig is. Dit pas by Lucky se karakter/maak die karakter geloofwaardig. Dit is hoe Lucky praat. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.11	<p>Kaizer het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> sy kop opgeruk/geswaai. Lucky teruggestamp. kwaai gerunnik/geraas. (dreigend) rondom en bo-oor Lucky getrippel. Lucky teen die staldeur vasgekeer. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het gedink hulle mors met armes/sien armes nie raak nie/dink armes het nie gevoelens nie. Hy het gedink ryk mense gee meer om vir diere as vir arm mense. Die ryk mense vir wie sy ma gewerk het, se een kat het soveel gekos soos sy ma in twee maande verdien het. Lucky het self swaargekry/was arm. Lucky het gevoel dat die ryk mense sy ma uitbuit/dink hulle is beter as arm mense. Lucky se ma se werkgewers/die ryk mense het haar min betaal. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.13	'n vergelyking	1
1.14.1	Ma	1
1.14.2	verkeerd	1
1.14.3	selfoon	1
1.14.4	arm	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.15	C/nie kon glo dat Lucky in Kaizer se stal was nie.	1
1.16.1	ongelukkig	1
1.16.2	haarself en haar situasie aanvaar	1
1.17	Binki ... <ul style="list-style-type: none"> • is in matriek/graad 12. • is besig met matriek/graad 12. • doen haar matriek aanlyn/deur korrespondensie/die pos/van die huis af. • Binki is nog besig met skool. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.18.1	E/Die perde het hierdie karakter gehelp om nie meer bang te wees vir hulle nie.	1
1.18.2	C/Die perde het vir hierdie karakter kans gegee om ander kinders te help.	1
1.18.3	D/Die perde het hierdie karakter gehelp om homself te vergewe (<i>forgive</i>).	1
1.18.4	A/Die perde het vir hierdie karakter die kans gegee om vry te kan beweeg.	1
1.19	Sy ma ... <ul style="list-style-type: none"> • het haar werk verloor. • het daarna vir 'n kleiner salaris/minder geld gewerk. • moes saam met hom hof toe gaan/was skaam oor sy optrede. • was hartseer/teleurgesteld. • het altyd spanning/stres oor Lucky se optrede gehad. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.20.1	Ek sou ... <ul style="list-style-type: none"> • eerder probeer vriende maak het met die perde. • probeer het om meer van perde te leer. • nie op die perde geskree het nie. • nie vir Tinkerbelle skrik/bang gemaak het nie. • nie lelik met Lady Jane gepraat het nie. • nie vir Kaizer met die karwats probeer slaan het nie. • na hulle gekyk/versorg het. • met die perde gehelp het. • die perde goed/met respek/met liefde behandel het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kandidaat kan algemene feite of spesifieke insidente noem.)</i>	1
1.20.2	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is goed om nuwe dinge te leer. • Dit sou die situasie vir almal beter gemaak het. • Die perde is onskuldig/dit is nie hulle skuld dat ek gemeenskapsdiens moes doen nie. • 'n Mens moet respek vir diere hê. • Die perde sou positief teenoor my opgetree het. • Perde is vriendelike/oulike diere. • Ek hou van perde. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

1.21	<p>In die slot het ...</p> <ul style="list-style-type: none">• al die perde saam met die kinders (in 'n sirkel) geloop/ gehardloop.• Lady Jane gekom toe Lucky haar mooi roep.• Lady Jane toegelaat dat Lucky/Binki haar neus streef.• Tinkerbelle langs Binki geloop/gehardloop.• Kaizer gekom toe Lucky hom roep.• Kaizer saam met Lucky in die sirkel geloop. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
------	--	---

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: BLADSAK – Lucas Malan****VERHAAL A: "POTYSTER SWEIS NIE" – PG du Plessis**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	<ul style="list-style-type: none"> Die verteller Die bestuurder van die bakkie (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.1.2	Die seun het duimgegooi/gewys hy wou saamry. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.1.3	<ul style="list-style-type: none"> Sy pa ken yster. Sy pa is nie 'n sweiser nie./Sy pa het 'n besigheid. Sy pa kan enigiets regmaak. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.1.4	<ul style="list-style-type: none"> (By die) Portugees se winkel/kafee/groentewinkel-kafee-garage Winkel (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.2	Skoolskoene	1
2.3	<ul style="list-style-type: none"> Die seun het oor die stofie gepraat. Die seun het saam toebroodjies geëet. Die seun het van die lewe in die koshuis vertel. Die seun het gesê hy sal sy ma bel om hom te kom haal. (Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.) 	1 1 1 1
2.4.1	E/Die man het jammer gevoel vir die seun.	1
2.4.2	C/Die seun het negatief oor die koshuis gevoel.	1
2.4.3	A/Die Portugees was onsensitief.	1
2.4.4	B/Die verteller was dankbaar teenoor die seun.	1
2.5	C/min sakgeld gehad het.	1
2.6.1	gebroke gesinsverhoudinge	1
2.6.2	die waarheid altyd uitkom	1
2.7	<ul style="list-style-type: none"> Die seun het gewys hy wil saamry. Hulle kon met mekaar gesels. Die seun het gouer gekom waar hy wou wees. As die man hom nie opgelaa het nie, sou hy ver moes loop. 'n Mens moet altyd probeer om ander te help as jy kan (veral kinders). (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was alles leuens./Die een leuen het tot die volgende leuen gelei. • Aan die einde van die verhaal het die verteller geweet hy het gelieg. • Die verteller het nie regtig daarna uitgevra nie. • Hy moes liever stilgebly het as om leuens te vertel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.9	<p>Ek sou ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • gevoel het dat dit nie my skuld is dat my ma wegbly van die werk af nie/my nie daaraan gesteur het nie. • kwaad gevoel het vir hom/gevoel het hy kon my eenkant geroep het. • skaam gekry het dat my gesin se sake in die openbaar/voor vreemdes uitgelap word. • kwaad gevoel het teenoor my ma. • skuldig gevoel het/namens my ma om verskoning gevra het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.10	<ul style="list-style-type: none"> • Hy wil simpatie vir die seun wek/oordra. • Hy wil hê die leser moet nadink oor hoe die seun voel. • Hy wil hê die leser moet besef hoe kinders onder ouers se optrede ly. • Die skrywer/verteller wou wys dat die seun trots/skaam was. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VERHAAL B: "STOKVEL OP 'N PLAAS" – Justice L Makete

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	Saterdag	1
2.11.2	MaDlamini	1
2.11.3	twaalf	1
2.11.4	twintig rand	1
2.12	<ul style="list-style-type: none"> • (skaap)vleis • pampoenskoekies • koekies • tert • afval/ingewande (van die skaap) (Enige TWEE) 	2
2.13	<ul style="list-style-type: none"> • Die mense het hulle borde propvol kos geskep. • Die mense het geëet en geëet en bly eet. • Hulle het geëet tot die laaste stukkie kos op is. • Sommige mense het purgasie geneem om meer te kon eet. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.14	C/onvriendelik	1
2.15	personifikasie	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.16.1	C/MaDlamini het gesorg dat daar genoeg mense was om haar te help.	1
2.16.2	E/Die tesourier moes seker maak dat die verslag reg is.	1
2.16.3	A/Party van die mense het gevoel die koekies en terte was te duur.	1
2.16.4	B/Ná ete het die musiek hard gespeel en almal het gedans.	1
2.17	Dit was dalk hulle laaste stokvel(viering). (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.18.1	goeie	1
2.18.2	met mekaar baklei het	1
2.19	<ul style="list-style-type: none"> Die mense het hom dadelik laat kom. Hy het geweet wat om te doen as daar moeilikheid/probleme/'n noodsituasie/gevaar is. Hy het dadelik in sy bakkie geklim om te gaan help. Hy het gesê hulle moes ook die polisie bel/laat weet/laat kom. Hy het sy twee Rottweilers/honde goed geleer/saamgevat om hom te help. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.20	<ul style="list-style-type: none"> Die honde het sy broek stukkend geskeur. Hy is hardhandig deur Mandevu en die ander mense behandel. Hulle het sy hande met 'n sterk tou vasgebind. Hy het die nag in die sel deurgebring. Hy moes weggaan uit die kontrei. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.21.1	Ek sou ... <ul style="list-style-type: none"> geen drank toegelaat het nie. gekeer het dat mense te veel drink. sekuriteit gereël het/die polisie gevra het om daar te wees. seker gemaak het mense bring nie gevaarlike wapens saam nie. slegte mense/moeilikhedmakers/vreemdes belet het om in te kom. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.21.2	<ul style="list-style-type: none"> Ek sou enigiets doen om die stokvel lekker te maak vir almal. Wanneer mense te veel drink, doen hulle dikwels slegte dinge. Die sekuriteitsmense/polisie sou kon toesig hou en keer as mense wou baklei. As mense nie wapens kan inbring nie, sou hulle dalk nie so maklik baklei het nie. Dis gewoonlik net 'n paar mense wat die moeilikheid veroorsaak. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40